

Her flyder arbejde og bolig sammen

Gemt bag hække og parcelhuse skiller 16 hvidmalede lejeboliger sig ud og deler en historie om at skabe gode forhold for kunstnere

Af Anders Dall

BOFORM Et atelier, et gasblus og en seng i en fabriksbygning. Lidt som i en amerikansk film. Sådan forestillede keramikeren Anne Nielsen sig sin tilværelse i København efter 10 år i Australien. Men da hun fortalte om ideen til sine keramikvenner fra byen, rystede de på hovedet. Det kunne man ikke bare, sagde de. Anne Nielsen fandt da heller ikke det sted i København, hvor hun kunne have sit atelier og arbejde hele tiden. Men så fortalte vennerne om et sted i Birkerød. Kunstnerbyen hed det. En lille boligforening bestående af 13 atelierhuse og 3 forfatterhuse bygget med det formål at skabe billige lejeboliger med gode forhold for kunstnere. Keramikeren slog til, da hun hørte, at en af boligerne med atelier var blevet ledig. Det er 33 år siden i dag.

"Jeg synes, det var et dejligt område. Jeg har aldrig haft hæk og græs, der skulle slås. I Australien havde jeg en hest, der gik og græssede rundt om huset. Her måtte jeg købe en

græsslåmaskine," fortæller 69-årige Anne Nielsen.

Hun overtog huset fra en billedhugger og indrettede atelieret til keramikværksted. I dag har hun ingen planer om at bo andre steder, og det er hun ikke ene om. Annette Hansen bor i et af forfatterhusene og har boet der i 38 år. Hun arbejdede som væver og syede billedtæpper, da hun hørte om Kunstnerbyen i Birkerød. Konceptet mindede hende om de atelierhuse ved Utterslev Mose, der blev opført i 1940'erne, og da hun fik mulighed for at bytte sig til et hus, flyttede hun ind med væv og symaskiner i et af forfatterhusene.

"Jeg kendte husene i Utterslev Mose, og vidste det var noget i samme stil. Jeg synes, det lød dejligt. Jeg var 27 år dengang, men jeg havde ikke forestillet mig, at jeg skulle blive hængende," siger Annette Hansen.

Tilhørsforhold

Hun fortæller, at det er mange af de samme personer, som har boet i Kunstnerbyen i både 30, 40 og 50 år. Den ældste er

Anne Nielsen foran sit atelier på Mosevangen i Kunstnerbyen, hvor hun har boet i 33 år. Foto: Anders Dall

90, og har boet der siden lejeboligerne blev opført i 1953 på det sted, som tidligere var en æbleplantage og i dag hedder Mosevangen og Æblerosestien. Det er sjældent, at der er

udskiftning, og selv om folk har skrevet sig på venteliste, går der lang tid imellem de ledige boliger. Annette Hansen har da også modtaget breve fra interesserede, som gerne

vil bytte hus, forklarer hun.

I dag er de hvidmalede og bevaringsværdige atelierboliger pakket ind mellem parcelhuse, høje hække og buske, men i 50'erne var landskabet

rundt om åbent med omkringliggende marker. Intentionen var, at haver og udeområder skulle være fælles, og derfor blev der hverken sat havelåger op eller plantet hække

Anne Nielsen (th.) og Annette Hansen (tv.) er blandt de beboere, der har boet i mere end 30 år i hver deres bolig i Kunstnerbyen. Anne i et af de 13 atelierhuse og Annette i et af forfatterhusene. Foto: Anders Dall

mellem boligerne. Det skulle være helt åbent, men det holdt kun i et par år, fortæller Annette Hansen, der også er næstformand i boligforeningen.

"Der var mange børn, som spillede fodbold, og så blev der sat hæk op, så det blev lidt mere parcelhusagtigt," siger hun.

Dengang gik S-toget ikke til Birkerød, og det med at eje en

bil var heller ikke almindeligt. Derfor var det i starten lidt et problem at få boligerne besat, forklarer næstformanden. Men kunstnerne flyttede efterhånden til.

Naboskab

En af initiativtagerne til at etablere Kunstnerbyen var tegner og maler Helge Kühn-Nielsen, som boede sammen med sin

kone i huset lige over for Annette Hansens:

"Der var altid tætpakket med tegninger og malerier, når han arbejdede. Der var lige plads til, at han kunne sidde midt i det hele og lave flere," siger hun.

"For mange er det en livsform, hvor det er svært at skelne mellem arbejde og fritid," tilføjer Anne Nielsen om at bo

i Kunstnerbyen. Hun havde netop Helge Kühn-Nielsen som tegnelærer på Kunsthåndværkerskolen, der i dag hedder Danmarks Designskole, og ligesom dengang er Kunstnerbyen i dag præget af beboere, der arbejder med kreative fag som keramik, musik, maleri, billedhuggerkunst, tekstil, forfatterskab, tegning eller grafik. Godt tre fjerdedele af beboerne er enten tidligere eller nuværende kunstnere af den ene eller anden art, og Anne Nielsen kan da heller ikke undvære at have sit værksted i forlængelse af huset.

"Jeg har altid haft værksted det samme sted, som jeg har boet. Når man arbejder med keramik, så skal det jo passes hele tiden," siger hun og tilføjer, at stemningen i den lille boligforening er kendetegnet ved en fælles glæde over at arbejde med noget, man har lyst til.

Selv om tanken om fælles haver forholdsvis hurtigt led nederlag med etableringen af havelåger og hække, så er fællesskabet i den lille boligforening stadig til at få øje på. Alle kender og hjælper hinanden. For eksempel da Anne Nielsen i 2014 skulle lave en udstilling i Værløse, men ikke kunne løfte noget på grund af rygproblemer. Så trådte naboerne til og hjalp med at bære spande.

"Jeg lykkedes med at lave udstillingen færdig uden at kunne løfte, og det havde været svært, hvis jeg ikke kendte naboerne," siger hun.